

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/176/2007

O TERMINIE WYCOFANIA ŻOŁNIERZY POLSKICH Z IRAKU, STOSUNKU DO UŁOKOWANIA W POLSCE ELEMENTÓW TARCZY ANTYRAKIETOWEJ I OBAWACH PRZED TERRORYZMEM

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD 2007

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

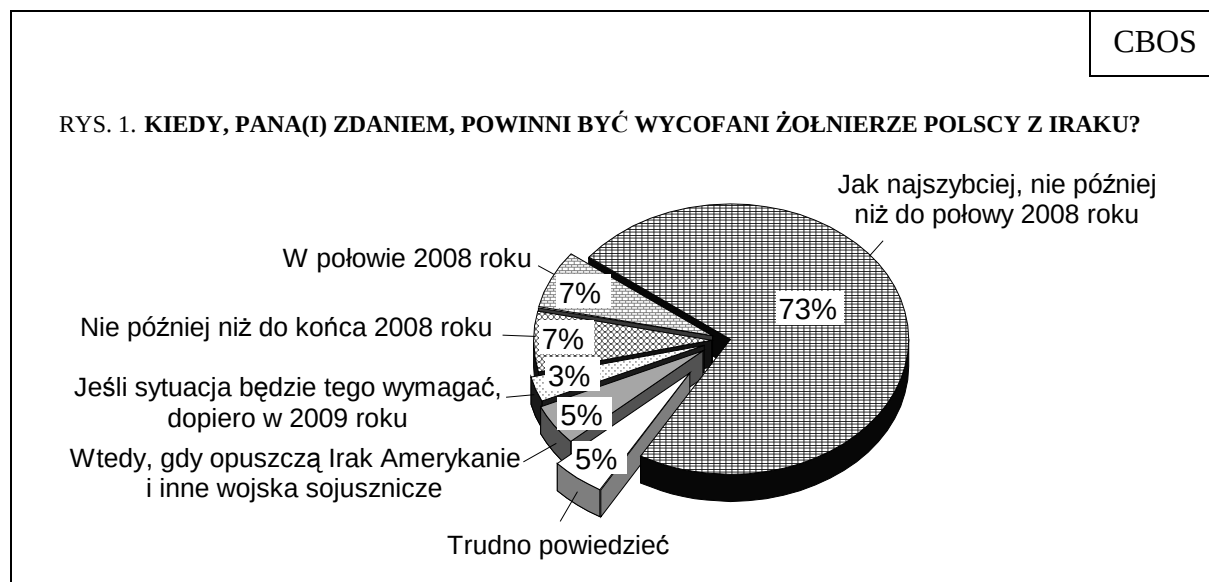

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

KIEDY POLSCY ŻOŁNIERZE POWINNI OPUŚCIĆ IRAK?

Donald Tusk oficjalnie zapowiedział, że jego rząd do końca 2008 roku wycofa polskich żołnierzy z Iraku. W listopadowym sondażu¹, zrealizowanym jeszcze przed exposé premiera, zapytaliśmy badanych, kiedy żołnierze polscy powinni opuścić Irak.

Niemal trzy czwarte ankietowanych (73%) opowiada się za jak najszybszym, nie później niż do połowy 2008 roku, wycofaniem żołnierzy polskich z Iraku. Dalsze 7% respondentów uważa, że powinno to nastąpić w połowie przyszłego roku i taka sama grupa (7%) określa jako najpóźniejszy termin koniec 2008 roku. W sumie więc zapowiedziany termin zgodny jest z oczekiwaniami blisko 90% Polaków.

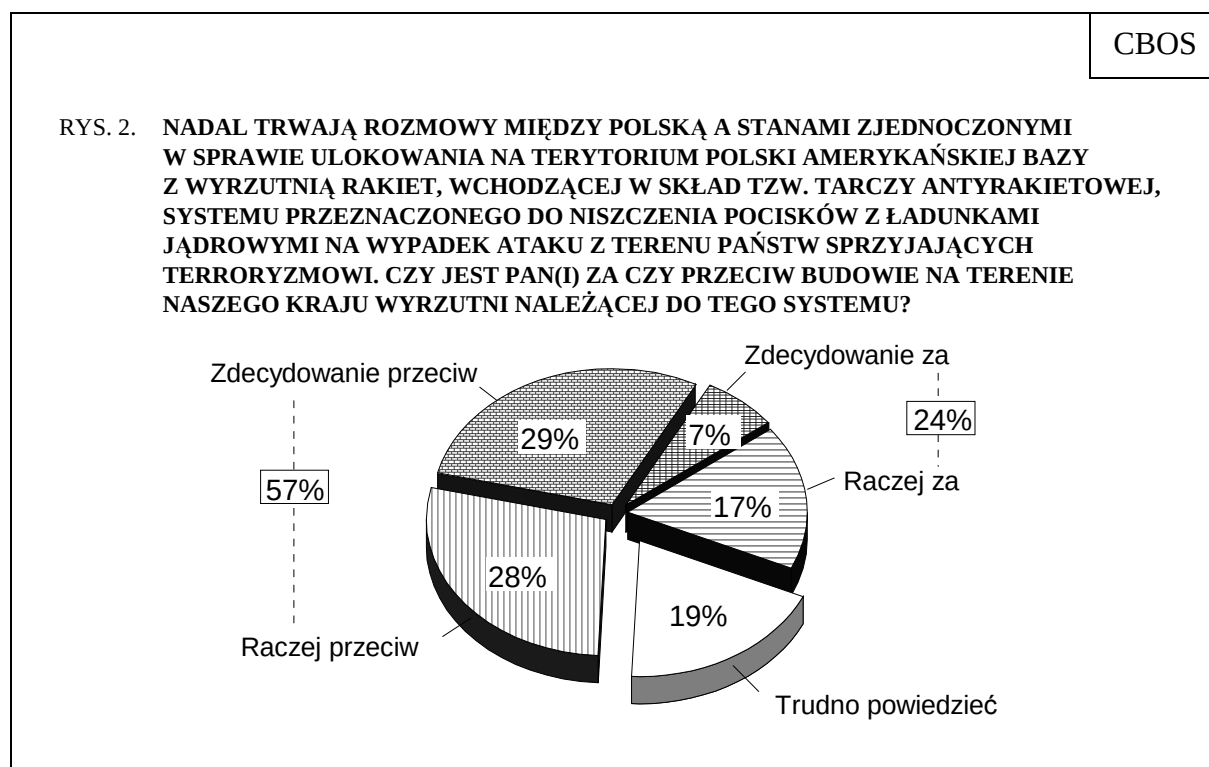

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (210) przeprowadzono w dniach od 10 do 15 listopada 2007 roku na liczącej 863 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Możliwość pozostania polskiego kontyngentu w Iraku dłużej niż do końca 2008 roku dopuszcza tylko 8% badanych, w tym zaledwie 3% wskazuje na rok 2009, a 5% uważa, że polscy żołnierze powinni opuścić Irak wtedy, gdy wycofają się stamtąd Amerykanie i inne wojska sojusznice.

STOSUNEK DO INSTALACJI W POLSCE ELEMENTU TARCZY ANTYRAKJETOWEJ

Za budową w Polsce wyrzutni rakiet będącej elementem amerykańskiego systemu tarczy antyrakietowej opowiada się niemal jedna czwarta ankietowanych (24%).

Poparcie dla projektu budowy na terenie naszego kraju elementów tarczy antyrakietowej utrzymuje się od początku tego roku na stałym poziomie, choć ostatnio nieco zmalało (o 4 punkty) w stosunku do poprzedniego pomiaru z sierpnia 2007. Obecnie poparcie to jest o 11 punktów niższe niż w połowie 2006 roku i aż o 26 punktów niższe niż przed dwoma laty – w grudniu 2005 roku.

Tabela 1

Czy jest Pan(i) za czy przeciw budowie na terenie naszego kraju wyrzutni należącej do systemu tarczy antyrakietowej?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	XII 2005	VI 2006	II 2007	IV 2007	VI 2007	VII 2007	VIII 2007	XI 2007
	w procentach							
Zdecydowanie za ulokowaniem na terenie Polski takiej bazy	18	15	9	8	7	9	8	7
Raczej za	32	20	19	17	19	19	20	17
ZA	50	35	28	25	26	28	28	24
Raczej przeciw	17	26	25	24	25	28	26	28
Zdecydowanie przeciw ulokowaniu na terenie Polski takiej bazy	15	28	30	33	35	27	30	29
Przeciw	32	54	55	57	60	55	56	57
Trudno powiedzieć	18	11	17	18	14	17	16	19

Mimo że projekt ten ma we wszystkich wyróżnionych grupach społeczno-zawodowych i kategoriach demograficznych więcej przeciwników niż zwolenników, trzeba zaznaczyć, że jest on popierany tym częściej, im lepiej wykształceni są badani. Opowiada się za nim niemal co trzeci respondent z wykształceniem średnim bądź wyższym (po 31%), co czwarty mający wykształcenie zasadnicze zawodowe (25%) i tylko co dziewiąty z wykształceniem podstawowym (11%). Stosunkowo najwięcej zwolenników ulokowania w Polsce bazy należącej do systemu tarczy antyrakietowej jest wśród badanych pracujących na własny rachunek poza rolnictwem (37%) oraz członków kadry kierowniczej i inteligencji (35%), najmniej zaś wśród uczniów i studentów (13%) oraz emerytów (16%) i rolników (18%) – patrz tabele aneksowe.

Stosunek do tego projektu w pewnym stopniu związany jest także z poglądami politycznymi ankietowanych. Popiera go co piąty badany o orientacji lewicowej (21%) i co trzeci deklarujący przekonania prawicowe (33%).

W elektoratach partyjnych odnotowujemy pewne, choć stosunkowo nieduże, różnice opinii na ten temat. Największe poparcie ma ten projekt w elektoracie PiS, a najmniejsze – wśród wyborców PSL.

Tabela 2

Na kandydatów której partii głosował(a) Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) za czy przeciw budowie na terenie naszego kraju wyrzutni należącej do systemu tarczy antyrakietowej?		
	Za	Przeciw	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	31	45	24
PO	25	58	17
LiD	20	70	10
PSL	18	67	15
Niegłosujący	22	55	23

Na stosunek do budowy na terenie naszego kraju elementów tarczy antyrakietowej w dużym stopniu wpływa obawa, że może to narazić Polskę na ataki terrorystyczne ze strony fundamentalistów muzułmańskich.

Tabela 3

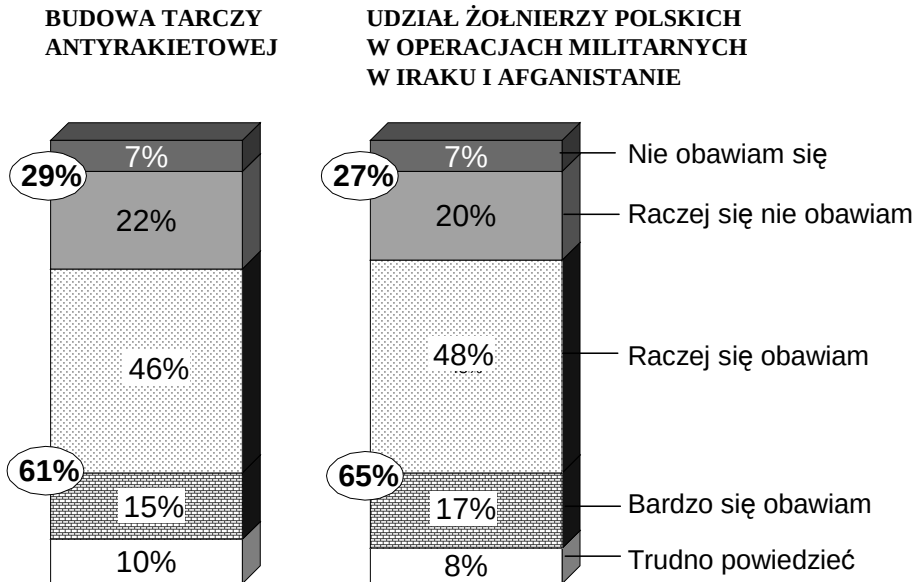
Czy obawia się Pan(i), że budowa tarczy antyrakietowej może spowodować ataki terrorystyczne w naszym kraju?	Czy jest Pan(i) za czy przeciw budowie na terenie naszego kraju wyrzutni należącej do systemu tarczy antyrakietowej?		
	Za	Przeciw	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nie obawiam się	54	32	14
Obawiam się	14	72	14
Trudno powiedzieć	3	31	66

Budowę wyrzutni rakiet wchodzącej w skład systemu tarczy antyrakietowej popiera tylko 14% respondentów obawiających się, że może to narazić Polskę na ataki terrorystyczne ze strony ugrupowań muzułmańskich. Natomiast jedna trzecia osób, które nie obawiają się takich konsekwencji (32%), jest mimo to przeciwna temu projektowi. W przełożeniu na ogół badanych oznacza to, że tylko 8% Polaków skłonnych jest nawet za cenę ryzyka ataków terrorystycznych poprzeć budowę w Polsce bazy będącej elementem tarczy antyrakietowej, dwukrotnie większa zaś liczebnie grupa (16% ogółu) sprzeciwia się temu, mimo że nie przewiduje w związku z budową takiej bazy zagrożenia terrorystycznego.

OBAWY PRZED ATAKAMI TERRORYSTYCZNYMI

Większość społeczeństwa (61%) obawia się, że budowa na terenie naszego kraju wyrzutni rakiet będącej elementem amerykańskiego systemu tarczy antyrakietowej może spowodować ataki terrorystyczne ze strony fundamentalistów muzułmańskich. Takie same obawy w związku z udziałem polskich żołnierzy w operacjach militarnych w Iraku i Afganistanie żywi 65% Polaków.

RYS. 3. CZY OBAWIA SIĘ PAN(I), ŻE [...] MOŻE SPOWODOWAĆ ATAKI TERRORYSTYCZNE FUNDAMENTALISTÓW MUŻULMAŃSKICH W NASZYM KRAJU?

Nieco większe zagrożenie badani wiążą z obecnością żołnierzy polskich w Iraku i Afganistanie niż z ewentualnym ulokowaniem w Polsce elementów tarczy antyrakietowej, ale różnica wskazań jest niewielka (4-punktowa).

Badani z wyższym wykształceniem częściej od innych, szczególnie mających wykształcenie podstawowe, wolni są od obaw przed zagrożeniem terrorystycznym związanym zarówno z udziałem żołnierzy polskich w operacjach w Iraku i Afganistanie, jak i z budową na terenie naszego kraju elementów tarczy antyrakietowej. Być może to jest przyczyną innej interesującej zależności, a mianowicie tego, że obawy przed atakami terrorystycznymi wyrażają stosunkowo najrzadziej mieszkańcy skupisk wielkomiejskich, z natury rzeczy bardziej na nie narażonych.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Nadal trwają rozmowy między Polską a Stanami Zjednoczonymi w sprawie ulokowania na terytorium Polski amerykańskiej bazy z wyrzutnią rakiet, wchodzącej w skład tzw. tarczy antyrakietowej, systemu przeznaczonego do niszczenia pocisków z ładunkami jądrowymi na wypadek ataku z terenu państw sprzyjających terroryzmowi. Czy jest Pan(i) za czy przeciw budowie na terenie naszego kraju wyrzutni należącej do tego systemu? 1 - Za ulokowaniem; 2 - Przeciw ulokowaniu

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	24	57	19	863
Płeć				
Mężczyźni	31	57	13	408
Kobiety	19	56	25	455
Wiek				
18-24 lat	22	60	17	125
25-34	30	52	18	158
35-44	32	53	15	129
45-54	27	53	20	162
55-64	22	59	19	143
65 lat i więcej	11	62	27	146
Miejsce zamieszkania				
Wieś	22	56	22	326
Miasto do 20 tys.	23	60	17	114
20-100 tys.	28	56	16	168
101-500 tys.	27	55	18	134
501 tys. i więcej mieszk.	24	57	20	121
Wykształcenie				
Podstawowe	11	62	26	234
Zasadnicze zawodowe	25	60	15	221
Średnie	31	50	18	290
Wyższe	31	52	17	118
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	35	49	16	53
Prac. umysł. niż. szczebla	30	52	18	74
Pracownicy fiz. - umysł.	27	53	20	67
Robotnicy wykwalifikowani	31	64	5	83
Robotnicy niewykwalifik.	23	68	10	49
Rolnicy	18	48	33	46
Pracujący na własny rach.	37	51	13	43
Bierni zawodowo				
Renciści	21	58	21	64
Emeryci	16	60	25	204
Uczniowie i studenci	13	56	30	59
Bezrobotni	35	47	17	75
Gospodynie domowe i inni	22	61	18	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	30	57	13	123
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	20	67	13	58
sekt. pryw. poza rolnict.	32	53	15	199
prywatnym gosp. rolnym	18	53	29	52
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	23	64	13	56
301-500	27	59	14	115
501-900	24	59	18	188
901-1200	29	54	17	98
Powyżej 1200 zł	26	58	16	102
Ocena własnych war. mater.				
Złe	21	60	19	213
Średnie	24	53	22	383
Dobre	26	58	16	267
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	52	24	51
Raz w tygodniu	24	55	21	422
1-2 razy w miesiącu	20	64	16	152
Kilka razy w roku	29	53	18	138
W ogóle nie uczestniczy	25	57	18	99
Poglądy polityczne				
Lewica	21	68	11	120
Centrum	22	60	17	227
Prawica	33	50	17	302
Trudno powiedzieć	15	55	30	214

Tabela 2. Czy obawia się Pan(i), że budowa tarczy antyrakietowej może spowodować ataki terrorystyczne fundamentalistów muzułmańskich w naszym kraju?

(%)

	Nie obawiam się	Obawiam się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	61	10	863
Płeć				
Mężczyźni	36	59	6	408
Kobiety	23	63	14	455
Wiek				
18-24 lat	27	62	11	125
25-34	31	60	9	158
35-44	34	58	7	129
45-54	31	61	8	162
55-64	27	61	12	143
65 lat i więcej	23	64	13	146
Miejsce zamieszkania				
Wieś	25	63	12	326
Miasto do 20 tys.	30	61	8	114
20-100 tys.	30	61	10	168
101-500 tys.	32	60	7	134
501 tys. i więcej mieszk.	33	56	11	121
Wykształcenie				
Podstawowe	18	67	15	234
Zasadnicze zawodowe	30	61	9	221
Średnie	32	60	9	290
Wyższe	42	52	5	118
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	42	46	12	53
Prac.umysł.niż.szczebla	46	52	2	74
Pracownicy fiz.- umysł.	27	63	10	67
Robotnicy wykwalifikowani	33	64	3	83
Robotnicy niewykwalifik.	14	79	7	49
Rolnicy	29	57	14	46
Pracujący na własny rach.	41	55	3	43
Bierni zawodowo				
Renciści	26	57	16	64
Emeryci	23	63	14	204
Uczniowie i studenci	29	57	14	59
Bezrobotni	23	71	6	75
Gospodynie domowe i inni	25	58	17	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	31	61	8	123
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	34	57	8	58
sekt. pryw. poza rolnict.	35	60	5	199
prywatnym gosp. rolnym	28	60	12	52
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	27	66	6	56
301-500	26	66	8	115
501-900	26	65	9	188
901-1200	37	58	5	98
Powyżej 1200 zł	39	53	9	102
Ocena własnych war. mater.				
Złe	26	63	11	213
Średnie	29	60	11	383
Dobre	32	61	7	267
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	31	54	14	51
Raz w tygodniu	26	62	12	422
1-2 razy w miesiącu	26	67	7	152
Kilka razy w roku	39	53	8	138
W ogóle nie uczestniczy	33	61	6	99
Poglądy polityczne				
Lewica	32	62	6	120
Centrum	27	65	8	227
Prawica	36	57	7	302
Trudno powiedzieć	20	61	19	214

Tabela 3. Czy obawia się Pan(i), że udział żołnierzy polskich w operacjach militarnych w Iraku i Afganistanie może spowodować ataki terrorystyczne fundamentalistów muzułmańskich w naszym kraju?

(%)

	Nie obawiam się	Obawiam się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	65	8	863
Płeć				
Mężczyźni	32	62	6	408
Kobiety	23	68	10	455
Wiek				
18-24 lat	32	57	12	125
25-34	28	65	8	158
35-44	29	66	5	129
45-54	28	68	4	162
55-64	22	66	12	143
65 lat i więcej	25	68	8	146
Miejsce zamieszkania				
Wieś	23	67	9	326
Miasto do 20 tys.	25	71	4	114
20-100 tys.	26	68	6	168
101-500 tys.	31	59	10	134
501 tys.i więcej mieszk.	36	55	9	121
Wykształcenie				
Podstawowe	19	69	13	234
Zasadnicze zawodowe	28	66	6	221
Średnie	30	64	7	290
Wyższe	36	58	6	118
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	31	55	14	53
Prac.umysł.niż.szczebla	49	48	3	74
Pracownicy fiz.- umysł.	25	69	6	67
Robotnicy wykwalifikowani	32	64	4	83
Robotnicy niewykwalifik.	17	77	6	49
Rolnicy	28	70	3	46
Pracujący na własny rach.	40	55	5	43
Bierni zawodowo				
Renciści	18	73	8	64
Emeryci	22	68	9	204
Uczniowie i studenci	31	56	13	59
Bezrobotni	18	74	8	75
Gospodynie domowe i inni	24	61	15	45
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	31	60	9	123
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	36	56	8	58
sekt. pryw. poza rolnict.	34	62	4	199
prywatnym gosp. rolnym	26	70	4	52
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	22	72	7	56
301-500	20	75	5	115
501-900	21	72	7	188
901-1200	39	58	3	98
Powyżej 1200 zł	33	57	10	102
Ocena własnych war. mater.				
Złe	26	65	8	213
Średnie	25	66	9	383
Dobre	30	63	7	267
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	23	69	7	51
Raz w tygodniu	23	67	10	422
1-2 razy w miesiącu	24	70	7	152
Kilka razy w roku	39	56	5	138
W ogóle nie uczestniczy	35	59	6	99
Poglądy polityczne				
Lewica	36	60	4	120
Centrum	27	67	6	227
Prawica	30	64	6	302
Trudno powiedzieć	18	67	15	214